

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4132/2018
15.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Дејан Алагић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Дејан Недић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4223/17 од 11.08.2017. године, у седници већа одржаној 15.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр. 4223/17 од 11.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П бр. 603/16 од 31.03.2017. године, у ставу првом изреке, одбијен је предлог туженог за прекид поступка. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати 50.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом и то на износ од 40.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС почев од 06.03.2008. године па до исплате, на износ од 10.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС почев од 30.04.2008. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 289.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж бр. 4223/17 од 11.08.2017. године у ставу првом изреке, одбио као неосноване жалбе туженог и његовог пуномоћника и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П број 603/16 од 31.03.2017. године у ставу првом, делу става другог изреке, којом је тужени обавезан да тужиоцу исплати 50.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и у ставу трећем изреке. Ставом другим преиначена је првостепена пресуда у делу става другог изреке у погледу потраживања камате на износ главног дуга, тако што је обавезан тужени да тужиоцу плати камату на износ од 40.000,00 евра по стопи Европске централне банке почев од 06.03.2008. године и на износ од 10.000,00 евра почев од 30.04.2008. године па до 24.12.2012. године, а од тог дана по стопи предвиђеној

Законом о затезној камати до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Против правноснажне пресуде, донете у другм степену тужени је изјавио благовремену ревизију (са неблаговременом допуном), с позивом на члан 404. ЗПП због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку а у вези члана 403. став 2. ЗПП („Службени гласни РС“ број 72/11... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог дозвољена али није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које би могле представљати основ за уважавање ревизије туженог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су у току 2007. године били у пријатељским односима. Тужени је тужиоца у то време упознао са чињеницом да је власник фирме „ВВ“ ДОО и уједно законски заступник, као и са пословним резултатима фирме. Тужилац и тужени су постигли усмени договор да тужилац за износ од 50.000,00 евра откупи 1% удела предузећа „ВВ“ ДОО из ... и да постане његов сувласник са тим уделом. Тужени је у то време био директор и законски заступник овог предузећа. Нако што је постигнут усмени договор, тужилац је туженом предао износ од 50.000,00 евра о чему су сачињене две признанице и то 06.03.2008. године на износ од 40.000,00 евра и 30.03.2009. године на износ од 10.000,00 евра. Странке нису сачиниле никакав писани уговор у вези са договором који су постигле. Тужилац је туженом износ од 50.000,00 евра предао „на руке“ на име куповине 1% удела у наведеном предузећу. Овај новчани износ није уплаћен на рачун тог предузећа. У кривичном поступку вођеном против туженог пресудом Првог основног суда у Београду Кбр. 3709/13 од 17.06.2015. године тужени је ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело преваре. Решењем Кж 1006/15 од 09.11.2015. године Апелациони суд у Београду је укинуо првостепену пресуду и предмет вратио истом суду на поновно суђење. У том кривичном поступку изведен је доказ вештачења од стране вештака економске струке Зорана Сандића који је у свом налазу потврдио да нема књиговодствених доказа да средства која су евидентирана на рачуну предузећа „ВВ“ ДОО потичу од износа 50.000,00 евра узетих од тужиоца, пошто је прокњижен динарски износ несразмерно мањи од динарске противвредности примљеног износа од 50.000,00 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је основан тужбени захтев за накнаду штете по основу стицања без правног основа.

Неосновано се у ревизији туженог указује да је материјално право погрешно примењено.

Чланом 210. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) прописано је да кад је неки део имовине неког лица прешао на било који начин имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће да – накнади вредност постигнутих користи.

Према члану 214. ЗОО, кад се враћа оно што је стечено без основа морају се вратити плодови и платити затезна камата и то, ако је стицалац несавестан од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

Након што је су парничне странке постигле усмени договор да тужилац за износ од 50.000,00 евра откупи 1% удела предузећа „ВВ“ ДОО из ... и да постане његов сувласник у том уделу, тужилац је туженом предао износ од 50.000,00 евра о чему су сачињене две признанице и то 06.03.2008. године (на износ од 40.000,00 евра) и 30.03.2009. године (износ од 10.0000,00 евра). Странке нису сачиниле никакав писани уговор у вези договора који су постигле већ је тужилац туженом износ од 50.000,00 евра предао на руке. Овај износ није уплаћен на рачун наведеног предузећа. Како није дошло до реализације усменог договора о откупу удела у предузећу туженог, нижестепени судови правилно закључују да је тужени несавесни стицалац и да је у обавези да тужиоцу врати примљени износ новца у тужбом траженом износу.

Неосновано се у ревизији туженог указује између тужиоца и туженог као физичких лица није постојао правни однос већ између тужиоца и предузећа „ВВ“ ДОО из ..., због чега тужени није у бавези да врати тужиоцу примљени износ.

Ово из разлога што је пасивно легитимисан у овој парници тужени, будући да је тужилац дао туженом паре на руке, а тужени је примио наведена новчана средства, која нису уплаћена на рачун предузећа „ВВ“ ДОО из ..., те да из налаза и мишљења вештака економске струке Зорана Сандића произилази да нема књиговодствених доказа да средства која су евидентирана на рачуну тог предузећа потичу од износа од 50.000,00 евра узетих од стране тужиоца.

Наводи ревидента да се у конкретном случају не ради о правно неоснованом обогаћењу већ о уплати новчаних средства ради откупа удела у предузећу чији је директор био тужени, нису од утицаја на другачије пресуђење. Наиме, према члану 128. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ 125/04) прописано је да се удео преноси уговором у писаној форми са овереним потписима преносиоца и стицаоца. За пренос удела није потребна измена оснивачког акта друштва са ограниченом одговорношћу, осим ако је тим актом друкчије одређено. Стицалац удела постаје члан друштва са ограниченом одговорношћу кад се писаним путем сагласи да постане члан и назначи да га обавезују оснивачки акт и уговор чланова друштва и када се у складу са законом упише у књигу удела (став 3).

Из цитираних одредби закона, произилази да се процедура преноса удела спроводи у законом прописаној форми, сачињеним уговором у писаној форми са овереним потписима преносиоца и стицаоца, што овде није случај. Осим тога, члан 128. Закона о предузећима би био од значаја, у ситуацији да су средства у износу од 50.000,00 евра на име откупа удела од 1% наведеног предузећа, заиста и евидентирана на рачуну тог предузећа чији је удео намеравао тужилац да стекне. Како ова законска процедура није поштована, правилан је закључак нижестепених судова да је у конкретном случају постојао само однос између физичких лица (тужиоца и туженог), а не између тужиоца и предузећа „ВВ“ ДОО из Насупрот наводима ревидента да је признаница о пријему новца сачињена на папиру са меморандумом „ВВ“ и да је оверена печатом тог предузећа, то није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, будући да примљени новац није прописно евидентиран на рачуну предузећа. Стицалац новца није предузеће, већ је то тужени и тужилац може своје потраживање остварити само у односу на туженог. Самим тим, указивање ревидента да није пасивно легитимисан, услед чега је материјално право погрешно примењено, није основано.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане одлуке, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић